

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 26 czerwca 2014 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział VIII Cywilny w sprawie o sygnaturze akt VIII C 3820/13 z powództwa B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w G. przeciwko K. Z. o zapłatę oddalił powództwo.

Powyższe rozstrzygnięcie oparte zostało na ustaleniach, iż w dniu 21 września 2008 roku pozwany K. Z. zawarł z (...) Bankiem Spółką Akcyjną we W. umowę pożyczki na kwotę 4.753,12 złotych. Postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2011 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi wykonawczemu numer (...) wystawionemu przez Euro Bank przeciwko pozwanemu. Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 30 listopada 2012 roku Euro Bank przeniósł na powoda wierzytelność przysługującą mu od pozwanego. Zgodnie z wyciągiem z ksiąg rachunkowych powoda wystawionym w dniu 4 czerwca 2013 roku zadłużenie pozwanego z tytułu umowy pożyczki z dnia 21 września 2008 roku wyniosło łącznie kwotę 6.621,06 złotych.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy zważył, iż powództwo jako nieudowodnione podlegało oddaleniu. Sąd I instancji argumentował, iż załączony do akt sprawy wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda, jako dokument prywatny nie może stanowić dowodu na okoliczność wysokości dochodzonego roszczenia, zwłaszcza w kontekście zakwestionowania przez pozwanego wysokości jego zadłużenia. Nadto w oceni Sądu a quo wysokości dochodzonego roszczenia nie potwierdza także postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, gdyż nie sposób rozstrzygnąć czy odnosi się ono do nabytej przez powoda wierzytelności. Dodatkowo Sąd Rejonowy podniósł, iż brak jest potwierdzenia aby powodowi kiedykolwiek doręczono wezwanie do zapłaty należności.

W przedmiocie zaś podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia Sąd I instancji wskazał, iż wystąpienie z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności przerywa trzyletni bieg przedawnienia. Zakładając zatem, iż bankowy tytuł egzekucyjny dotyczył roszczenia objętego pozwem, zarzut przedawnienia należy uznać za chybiony. /wyrok wraz z uzasadnieniem – k. 51-55/

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiódł powód zaskarżając je w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez bezpodstawne przyjęcie przez Sąd I instancji jakoby powód nie udowodnił legitymacji czynnej do dochodzenia roszczenia, mimo, iż w dokumentacji sprawy znajdują się zarówno wyciąg z umowy cesji, jak i wyciąg z załącznika do tej umowy zawierający dane nabytej wierzytelności, umowa zawarta przez pozwanego z poprzednim Wierzycielem, postanowienie o nadaniu Bankowemu Tytułowi Egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, jak i wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda;
2. naruszenie art. 65 k.c. w zw. z art. 509 k.c. poprzez ich błędną wykładnię prowadzącą do uznania umowy cesji za nieskuteczną, podczas gdy powód przedłożył do akt sprawy potwierdzoną za zgodność z oryginałem umowę cesji wierzytelności, zawierającą wszelkie elementy przedmiotowo oraz podmiotowo istotne, by uznać cesję za skuteczną;
3. naruszenie art. 511 k.c. poprzez błędne przyjęcie, że nie został spełniony wymóg stwierdzenia przelewu wierzytelności pismem mimo przedłożenia przez powoda do akt sprawy umowy cesji wierzytelności wraz z wyciągiem z załącznika do umowy cesji oraz wyciągu z ksiąg rachunkowych powoda;
4. naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez wyjście poza zasadę swobodnej oceny dowodów i dowolne przyjęcie, że przedłożony przez powoda wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda, umowa cesji wierzytelności wraz z wyciągiem z załącznika do umowy cesji nie stanowią dowodu nabycia wierzytelności, mimo, iż okoliczność ta wynika wprost z przedmiotowych dokumentów;

5. naruszenie art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. polegające na błędnym uznaniu przez Sąd, że strona powodowa nie przedłożyła dowodów na poparcie swoich twierdzeń oraz wniosków, z których wywodzi skutki prawne;
6. naruszenie art. 217 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez całkowite pominięcie wniosku w przedmiocie przeprowadzenia dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach postępowania klauzulowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa Wydział II Cywilny (sygn. akt I Co 7945), w szczególności o przeprowadzenie dowodu z oryginału Umowy, oryginału (...), wniosku o nadanie klauzuli wykonalności na okoliczność wymagalności roszczenia powoda, wysokości zadłużenia strony pozwanej, kosztów postępowania klauzulowego, nadania klauzuli wykonalności Bankowemu Tytułowi Egzekucyjnemu, przerwania biegu terminu przedawnienia;
7. naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. poprzez całkowite pominięcie przy swojej ocenie przedłożonych przez powoda dowodów w postaci: umowy zawartej przez pozwanego z poprzednim Wierzycielem oraz postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności Bankowemu Tytułowi Egzekucyjnemu;
8. nierozpoznania istoty sprawy.

W konkluzji powyższych zarzutów apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu, a także zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych za I i II instancję. Ewentualnie skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji i pozostawienie temu sądowi orzeczenia o kosztach postępowania za obie instancje. /apelacja – k. 89-95/

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna w przeważającej części.

Na wstępie należy wskazać, iż wobec rozpoznania sprawy w postępowaniu uproszczonym Sąd Okręgowy na podstawie art. 505¹³ § 2 k.p.c. ograniczył uzasadnienie jedynie do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku zapadłego w postępowaniu odwoławczym z przytoczeniem przepisów prawa. Sąd Okręgowy miał także na uwadze, że w postępowaniu uproszczonym zgodnie z art. 505⁹ § 1¹ k.p.c. apelację można oprzeć tylko na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, bądź naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy.

Apelacja powoda w istocie sprowadza się do dwóch kwestii. W pierwszej kolejności skarżący zarzuca, iż Sąd Rejonowy w sposób niezasadny uznał, iż powód nie ma legitymacji procesowej, gdyż zawarta przez niego umowa cesji z pierwotnym wierzycielem była nieskuteczna. Następnie apelujący podnosi, iż Sąd I instancji błędnie przyjął, iż powód nie podolał spoczywającemu na nim ciężarowi dowodzenia i nie udowodnił wysokości dochodzonego pozvem roszczenia. We wskazanym zakresie należało zatem poczynić stosowne rozważania.

Odnosząc się do pierwszej grupy zarzutów apelacji wskazać trzeba, iż z żadnego fragmentu uzasadnienia Sądu I instancji nie wynika, ażeby Sąd ten uznał, iż powód nie udowodnił legitymacji czynnej do dochodzenia roszczenia. Powództwo strony powodowej nie zostało oddalone z uwagi na brak legitymacji procesowej, lecz ze względu na nieudowodnienie wysokości dochodzonego roszczenia. Tym samym, za niezasadne należało uznać podniesione w tym zakresie zarzuty. Sąd I instancji nie kwestionował tego, że umowa cesji wierzytelności zawarta pomiędzy powodem a Euro Bankiem była skuteczna. Wręcz przeciwnie, w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku Sąd a quo wprost wskazał, iż „Powód wykazał swoją legitymację procesową. Nadto sprzedaż wierzytelności nie wymagał zgody pozwanego jako dłużnika”.

Przechodząc do oceny zasadności zarzutów dotyczących udowodnienia wysokości dochodzonego przez powoda roszczenia wskazać należy, iż strona inicjująca proces, jest obowiązana do udowodnienia wszystkich twierdzeń pozwu, w oparciu o które sformułowała swoje roszczenie, chyba, że nie są one kwestionowane. Powinność taka wynika wprost z treści art. 6 k.c., zgodnie z którym ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi

skutki prawne. Reguła ta znajduje również swój procesowy odpowiednik w treści art. 232 k.p.c., w myśl którego to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być pojmowana w ten sposób, że ciąży on zawsze na powodzie. W zależności od rozstrzyganych kwestii faktycznych i prawnych ciężar dowodu co do pewnych faktów będzie spoczywał na powodzie, a co do innych z kolei na stronie pozwanej. W sytuacji gdy powód udowodni, że przysługuje mu, na skutek przelewu wierzytelności, roszczenie o zapłatę określonej kwoty przeciwko pozwanemu, wówczas ciężar dowodu, iż wskazana wysokość zadłużenia nie odpowiada rzeczywistości obciąża pozwanego.

W ocenie Sądu Odwoławczego powód udowodnił wysokość dochodzonego roszczenia załączonymi do akt sprawy dokumentami, w tym wyciągiem z ksiąg rachunkowych. Rację ma Sąd Rejonowy, iż przedmiotowego wyciągu z ksiąg rachunkowych nie sposób uznać za dokument urzędowy, stanowiący dowód tego co zostało w nim zaświadczone. Niemniej nie ulega wątpliwości, że przywołany wyciąg z ksiąg rachunkowych spełnia wymogi co najmniej dokumentu prywatnego, zawiera on bowiem treść określonego oświadczenia wiedzy, wynikającej z ksiąg rachunkowych oraz został podpisany przez wyraźnie określoną osobę fizyczną. Dokument prywatny stanowi pełnoprawny środek dowodowy, który sąd orzekający może uznać za podstawę swoich ustaleń faktycznych. Moc dowodowa dokumentu prywatnego jest wprawdzie słabsza niż dokumentu urzędowego. Nie przeszkadza to jednak w tym, aby sąd orzekający w ramach swobodnej oceny dowodów uznał treść dokumentu prywatnego za zgodną z rzeczywistym stanem rzeczy. W niniejszej sprawie brak jest racjonalnych przesłanek do tego, aby przyjąć, że powód celowo stworzył nieprawdziwy wykaz zaległości, aby uzyskać nienależną korzyść majątkową.

W ocenie Sądu Okręgowego pozwany kwestionując wysokość dochodzonego pozwem roszczenia, winien zaoferować konkretne środki dowodowe, chociażby w postaci potwierdzeń dokonanych spłat na poczet zadłużenia, czy też przedłożyć inne dokumenty, z których może wynikać nieprawidłowość w rozliczeniach księgowych powoda. Pozwany mógł także zgłosić wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii odpowiedniego biegłego na okoliczność kontroli rachunków powoda oraz weryfikacji poprawności dokonanego wyliczenia dochodzonego zadłużenia. Pozwany nie podjął w tym zakresie żadnej inicjatywy dowodowej poza własnymi twierdzeniami negującymi obowiązek spłaty rzeczzonego zadłużenia. Innymi słowy, wobec bierności pozwanego, brak jest podstaw do kwestionowania wysokości dochodzonego przez powoda roszczenia. Pozwany nie zdołał skutecznie zakwestionować przedłożonego przez powoda wyciągu z ksiąg rachunkowych, nie podważył jego wiarygodności, ani rzetelności. W tym stanie podniesiony przez pozwanego zarzut sprowadza się w istocie do gołosłownej próby zakwestionowania udowodnionej przez powoda wysokości zadłużenia, tylko na tej podstawie, że skarżący tę okoliczność kwestionuje.

W przedmiocie żądanych przez powoda odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP Sąd Okręgowy zważył, iż znajduje ono podstawę w art. 481 § 1 i § 2 k.c. W niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenia na jego rzecz odsetek od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Jednakże powód nie wykazał z jaką datą dochodzone przez niego roszczenie stało się wymagalne. Tym samym należało przyjąć za początek naliczenia żądanych odsetek dzień następujący po dniu doręczenia pozwanemu odpisu pozwu. Wysokość zasądzonych odsetek wynika z § 2 pkt 9 umowy pożyczki z dnia 21 września 2008 roku, w myśl którego oprocentowanie od zadłużenia przeterminowanego liczone jest jako czterokrotność obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, iż zasądził od pozwanego na rzecz powoda dochodzoną pozwem kwotę 6.621,06 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego liczonymi od dnia 7 sierpnia 2013 roku do dnia zapłaty. W zakresie zaś żądania zasądzenia odsetek umownych od dnia wniesienia pozwu Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

Zmiana zaskarżonego wyroku skutkować musiała również zmianą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przed Sądem I instancji. Ostatecznie powód wygrał proces niemal w całości, ulegając jedynie w niewielkim zakresie co do daty początkowej naliczania żądanych przez niego odsetek umownych. Zasadnym było zatem nałożenie na pozwanego obowiązku zwrotu na rzecz powoda całości poniesionych przez niego kosztów postępowania pierwszoinstancyjnego, o czym orzeczono na podstawie art. 100 zdanie 2 k.p.c. W toku postępowania przed Sądem I instancji powód

poniósł koszty w wysokości 1.300 złotych. Na wskazaną kwotę składają się: 83 złote tytułem opłaty od pozwu, 17 złotych opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 1.200 złotych tytułem wynagrodzenia pełnomocnika w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, którego wysokość została ustalona w oparciu o § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 roku, poz. 490).

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy również rozstrzygnął na podstawie art. 100 zdanie 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Wniesiona przez powoda apelacja okazała się zasadna w przeważającej części, co uzasadnia nałożenie na pozwanego obowiązku zwrotu na rzecz skarżącego całości poniesionych przez niego kosztów postępowania odwoławczego. Na koszty poniesione przez powoda w postępowaniu apelacyjnym składa się kwota 250 złotych tytułem opłaty od apelacji oraz kwota 600 złotych tytułem wynagrodzenia pełnomocnika w postępowaniu drugoinstancyjnym, ustalona w oparciu o § 6 pkt 4 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 wskazanego rozporządzenia.